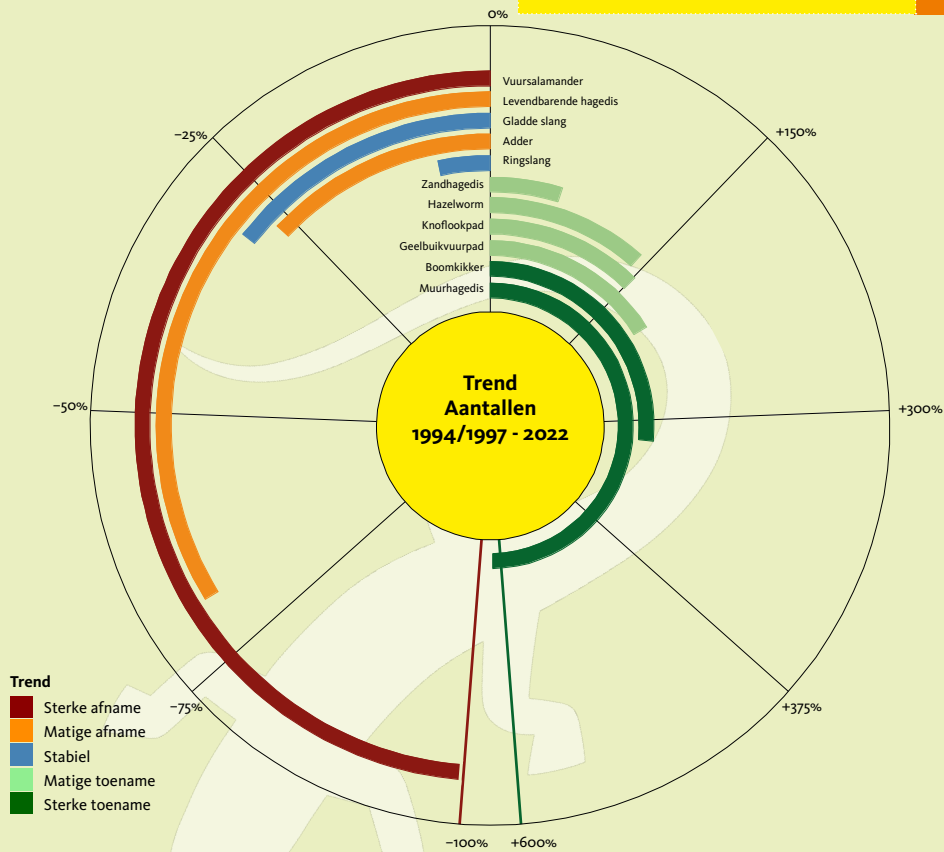

Meer weten of meedoen? Bekijk de informatie online:

- De trendgrafieken per soort, inclusief toelichting, zijn te vinden op de soortpagina's: www.ravon.nl/soorten
- Zelf meedoen? Kijk online welke telprojecten er zijn en zie waar je bij jou in de buurt een bijdrage kunt leveren: www.ravon.nl/tellen

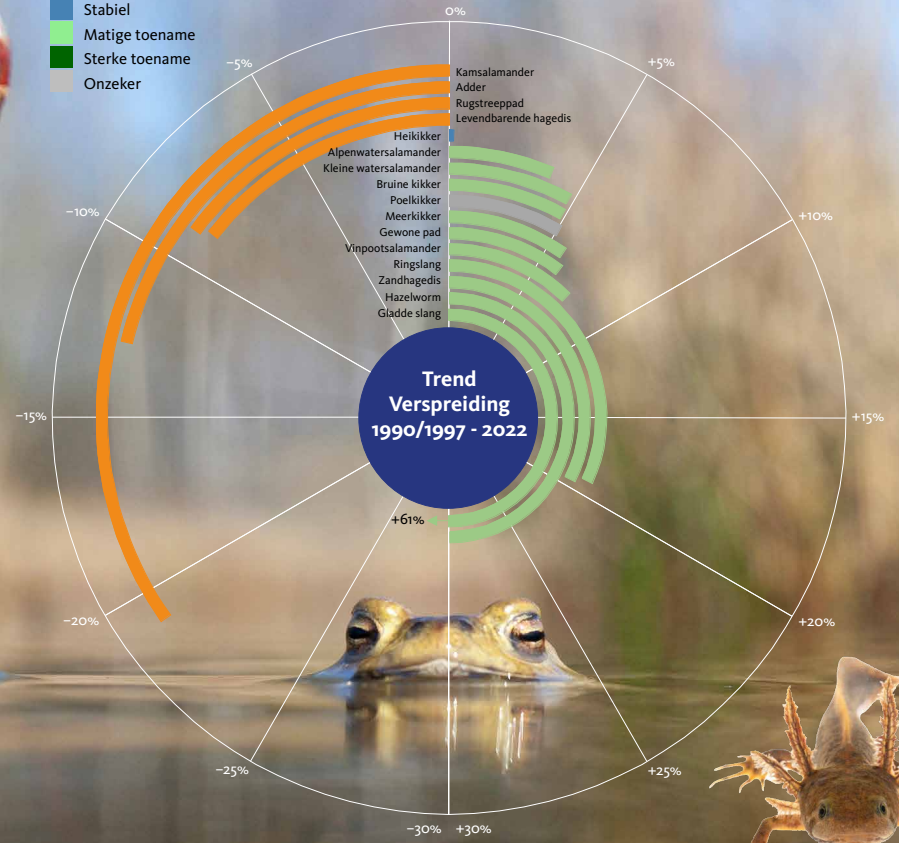

Trends Reptielen & Amfibieën

Trend

- Sterke afname
- Matige afname
- Stabiel
- Matige toename
- Sterke toename
- Onzeker

De figuren geven de ontwikkelingen van soorten weer in aantallen en verspreiding, zoals vastgesteld in de NEM-Meetprogramma's Reptielen en Amfibieën, gecoördineerd door RAVON en berekend door het CBS. De gegevens voor de aantaltrends zijn verzameld door vrijwilligers en professionals die vaste routes of wateren meerdere keren per jaar volgens protocol monitoren. Hierbij worden de waargenomen aantallen per soort genoteerd. Voor alle zeven reptielsoorten en vier amfibiesoorten zijn aantaltrends beschikbaar. De aantaltrend van vroedmeesterpad is dit jaar niet weergegeven, omdat de extreme droogte in 2022 ten tijde van de monitoring zorgde voor zeer afwijkende resultaten. De hier gepresenteerde aantaltrends gaan over de periode 1994-2022 voor de reptielen en 1997-2022 voor de amfibieën. Voor een enkele soort is de trend iets later gestart: muurhagedis 1995 en geelbuikvuurpad 2000. De gegevens voor de trends in verspreiding zijn afkomstig van daglijstjes, waarbij alle waargenomen soorten genoteerd worden, aangevuld met losse waarnemingen uit de NDF. Trends in verspreiding zijn beschikbaar over de periode van de Meetprogramma's, behalve van de boomkikker en van soorten die een beperkte verspreiding hebben, want daarvoor vindt aantalsmonitoring plaats. De verspreidingstrends beslaan de periode 1990-2022 voor de reptielen en 1997-2022 voor de amfibieën. De soorten zijn gerangschikt op volgorde van hun trend; van sterke toename tot sterke afname (in % over de hele periode). De achterliggende trendgrafieken per soort zijn te vinden op de RAVON-website.

Kamsalamander

Over de hele periode sinds 1997 laat de kamsalamander een matige afname in verspreiding zien. Daarmee is het naast de rugstreeppad het enige amfibie met een dalende verspreidingstrend. De soort lijkt het slachtoffer te worden van versnippering, verdroging, hybridisatie met invasieve exoten en dierziekten. In veel gebieden vindt voortplanting slechts in één of enkele wateren plaats en de bezette gebieden liggen soms op onoverbrugbare afstand van elkaar. Verdroging van landhabitat en te vroeg droogvalven van voortplantingswateren speelt ook een rol. Op de noordelijke Veluwe is de soort gehybridiseerd met de Italiaanse kamsalamander en in Zuidwest-Drenthe met marmersalamander. De hybriden met eerstgenoemde exoot zijn vruchtbaar én hebben een ruimere habitatkeuze. De schimmelziekte (Bsal), die de vuursalamander heeft gedecimeerd, kan ook voor de kamsalamander nadelig uitpakken. Bekend is dat verspreidingstrends langzamer reageren bij een afname, dan aantaltrends. Een soort neemt namelijk pas af in verspreiding, wanneer het laatste dier verdwijnt uit een kilometerhok. Voor de kamsalamander is daarom binnen het NEM een aantalsmonitoring opgezet. In 2022 is hiervoor een methode ontwikkeld, waarbij kamsalamanders met amfibieënfuikjes op vaste locaties gevolgd en geteld worden. In 2023 is een start gemaakt met dit meetnet en is in 50 wateren door vrijwilligers begonnen met monitoren. De komende jaren hopen we dit meetnet verder uit te breiden, zodat we op termijn een aantaltrend voor kamsalamander kunnen berekenen. Daarbij kunnen andere watersalamanders meelitten.